

Lisa
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri käskkirjaga
„Haridus- ja teadusministri 20. novembri 2023
käskkirja nr 313 „Toetuse andmise tingimuste
kehtestamine tegevuse „Teenused riskinoortele
ning laste ja noorte kodanikuühiskonda
kaasamine“ elluviimiseks“ muutmise“

Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse „Teenused riskinoortele ning laste ja noorte kodanikuühiskonda kaasamine“ elluviimiseks

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 (edaspidi ÜSS2021_2027) alusel.

1. Reguleerimisala

Käskkirjaga reguleeritakse haridus- ja noorteprogrammi ning meetmete nimekirja meetme 21.4.7.2. „Noortevaldkonna arendamine“ rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise „Teenused riskinoortele ning laste ja noorte kodanikuühiskonda kaasamine“ raames noorte sotsiaalset tõrjutust, sh vaimse tervise probleeme ennetavate tegevuste elluviimiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

Rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise rahastamisega fondist „Euroopa Sotsiaalfond+“ aidatakse kaasa Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027 poliitikaeesmärgi „Sotsiaalsem Eesti“ erieesmärgi (h) „soodustada aktiivset kaasamist, et edendada võrdseid võimalusi, diskrimineerimiskeeldu ja aktiivset osalemist, ning parandada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade tööalast konkurentsivõimet“ saavutamisele.

Toetatavate tegevuste kavandamisel ja elluviimisel järgitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ja Riigikogu poolt 12. mail 2021. a vastu võetud riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtteid. Horisontaalsetest põhimõtetest on toetatavatel tegevustel puutumus tasakaalustatud regionaalarenguga, soolise võrdõiguslikkusega, võrdsete võimalustega ja ligipääsetavusega. Tegevused panustavad riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmisse ning sihi „Avatud, hooliv ja koostöömeelne ühiskond“ alasihi „Hooliv ühiskond“ saavutamisse. Nimetatud aluspõhimõtete hoidmist ja sihtide saavutamist soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust ning tasakaalustatud regionaalset arengut toetaval moel mõõdetakse järgmiste Eesti 2035 näitajatega: „Soolise võrdõiguslikkuse indeks“, Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“, „Ligipääsetavuse näitaja“ ning „Püsiva suhtelise vaesuse määr“. Lisaks sellele panustab meede Noortevaldkonna arengukava 2021–2035 strateegilise eesmärgi „KINDLUS: noorte üksijäämist ja eemaldumist märgatakse ning ennetatakse kindlustunnet suurendava turvavõrgustiku abil“ saavutamisse.

1.1. Toetuse andmise eesmärk

Toetuse andmise eesmärk on ennetada ja vähendada riskioludes elavate noorte¹ sotsiaalset

¹ Riskioludes elavate noortena käsitletakse tegevuse raames 7.-26. aastaseid noori, kellel erinevatest takistustest (sh majanduslikud, sotsiaalsed, hariduslikud) tulenevalt on oht eemalejäämiseks õpingutest, huvipõhisest tegevusest, tööelust ja ühiskonnast laiemalt.

tõrjutust, sh vaimse tervise ja tööturuprobleeme, toetada noorte püsimumist haridussüsteemis ning aktiivsete eluhoiakute kujunemist.

Eesmärgi saavutamiseks suurendatakse riskioludes elavatele noortele üle-eestiliselt võimalusi osaleda spordil ja liikumisel põhinevates üldoskusi² arendavates ja sotsiaalset tõrjutust ennetavates tegevustes.

2. Toetatavad tegevused

Tegevuste valikul lähtutakse ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonis kinnitatud üldistest valikukriteeriumitest ja -metoodikast. Toetatavate tegevuste valimiseks kasutatavad valikukriteeriumid ja metoodika vastavad Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-le 7.

Tegevused on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, millega ei tekitata keskkonnaneesmärkidele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnaneesmärgile.

Tegevusi viiakse ellu üle-eestiliselt. Tegevuste elluviimisel antav toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega riigiabi.

2.1. Punktis 1.1. nimetatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse järgmisi tegevusi:

2.1.1. Üldoskusi arendavate ja tõrjutusriski ennetavate spordi- ja liikumistegevuste üle-eestilise kättesaadavuse tagamisega.

Rahastatakse noortele suunatud tegevuste³ ettevalmistamist, sh juhendajate koolitust, ja ellu viimist, et muuta tegevused noortele üle-eestiliselt kättesaadavamaks.

Rahastatavad tegevused pakuvad riskioludes elavatele noortele kindla regulaarsusega spordil ja liikumisel põhinevat süsteemset huviringide (sh spordiringid, treeningud, liikumise huviringid, tegevusgrupid jms) tegevust vaba aja sisustamiseks, arvestavad noorte huvide ja arenguvajadustega, soodustavad noorte püsimumist haridussüsteemis ning toetavad õpitulemuste paranemist, arendavad noortes süsteemset üldoskuseid sh enesejuhtimis- ja lävimisoskuseid ning soodustavad noorega seotud osapoolte koostööd noorele lähimas kogukonnas (sh kool, kodu, huvikoolid, noorsootöösasutused, omavalitsus, riigiasutused). Tegevuste elluviimisel tuginetakse tegevuste põhimõtete ja saavutatavate eesmärkidega seotud alusdokumentidele (nt tegevuskava, õppekava, õppeprogramm), milles on määratud õppe- ja kasvatusesmärgid, õppe sisu ja maht, metoodika põhimõtted, nõuded õppekeskkonnale ja juhendajatele ning tulemuslikkuse ja mõju hindamise alused. Tegevuste üle-eestilisel pakkumisel arvestatakse piirkondlike erisustega ning kavandatakse tegevusi erisuste maandamiseks. Tegevuste elluviimise senise praktika käigus kogutud dokumenteeritud teave (näiteks tegevuste/programmi metoodika kirjeldus, juhendajate koolitusprogramm, tulemuslikkuse ja mõju hindamisega seotud teave) võimaldab tulemuslikkuse- ja mõjuhindamise tõendatuse taseme hindamist.

² Üldoskuseid saab käsitleda töömaailma tegevusoskusteks vajalike eeldusoskustena, mis on erinevatele töömaailma valdkondadele üle kantavad (sh enesejuhtimisoskused, lävimisoskused, mõtlemisoskused). Kutsekoda. [Oskuste klassifikaator](#)

³ Spordiringid, treeningud, liikumise huviringid, tegevusgrupid.

2.1.2. Punktis 2.1.1. kirjeldatud tegevuste meetodika ja mõjuhindamise arendamine.

Arendatakse tegevuste meetodikat ja tugitegevusi, et laiendada meetodika kasutuselevõttu erinevatel huvialadel ning erinevatele sotsiaalsetele rühmadele suunatud huvitegevuses, et tõenduspõhiselt edendada riskioludes elavate noorte vaimset tervist ja heaolu ning panustada pikaajalise mõju hindamise meetodika arendamisse.

3. Tulemused

3.1. Punktis 2.1. nimetatud tegevuste elluviimise tulemusel:

3.1.1. tegevused muutuvad riskinoortele üle-eestiliselt kättesaadavamaks;

3.1.2. laieneb tegevuste ulatus noorte arengu toetamisel ja meetodika rakendatavus erinevatel huvialadel;

3.1.3. töötatakse välja ja rakendatakse meetodika, mille alusel hinnata tegevustes osalemise pikaajalist mõju;

3.1.4 kasvab sihtrühma, teenusepakkujate ja avalikkuse teadlikkus tegevuste eesmärkidest ja elluviimisest.

3.2. Nimetatud tegevuste elluviimist ja oodatavate tulemuste saavutamist mõõdetakse järgmise näitajaga:

Tabel 1: tegevuste seireks kasutatav väljundnäitaja

Näitaja nimetus ja liik	Mõõtühik	Algtase 2023	Vahesih-tase 2024	Sihttase 2029	Selgitav teave
Meetmete nimekirja väljundnäitaja: Teenust saanud noorte arv	Unikaalsed osalejad	0	0	1500	Loendatakse tegevustes osalenud unikaalseid noori kumulatiivselt. Tegevus panustab 1500 osalejaga meetme väljundnäitaja sihttasemesse, milleks on 2940 osalejat. Andmeid kogub elluviija ning näitaja täitmise saavutustaset esitatakse regulaarselt vahe- ja lõpparuannetega.

4. Rakendusüksus ja rakendusasutus

4.1. Käskkirja alusel rahastatavate tegevuste rakendusasutus on Haridus- ja Teadusministeerium.

4.2. Käskkirja alusel rahastatavate tegevuste rakendusüksus on Riigi Tugiteenuste Keskus.

5. Elluviija

5.1. Tegevuste elluviija on MTÜ SPIN (edaspidi elluviija).

5.2. Elluviija ülesanne tegevuste elluviimisel on tagada tegevuste sihipärasus, tulemuslikkus, seire ning tegevuste nähtavus.

6. Sihtrühm

Tegevuste sihtrühmaks on riskioludes elavad noored, hariduse- ja noorsootöö korraldajad (kohalike omavalitsuste ametnikud ja spetsialistid), noorte juhendajad (sh treenerid, noorsootöötajad), erinevate haridus- ja noortevaldkonna asutuste esindajad (nt üldhariduskoolide, huvikoolide, noortekeskuste esindajad) ning teised noortega kokku puutuvad spetsialistid (nt sotsiaalpedagoogid, lastekaitse spetsialistid, piirkonnapolitseinikud jt).

7. Tegevuste abikõlblikkuse periood

Toetuse andmise abikõlblikkuse periood on 01.01.2024 kuni 31.12.2028.

8. Tegevuste eelarve

Tegevuste kogumaksumus on 1 890 000 eurot, millest EL toetuse osakaal on 70% ehk 1 323 000 eurot ja riikliku kaasfinantseeringu osakaal 30% ehk 567 000 eurot.

9. Kulude abikõlblikkus

9.1. Abikõlblikeks kuludeks loetakse käesolevas käskkirjas nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad ühendmääruse §-s 15 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.

9.2. Abikõlblikud on järgmised punktis 2 nimetatud toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud:

9.2.1. otsesed personalikulud vastavalt ühendmääruse § 16 ja § 21 lõikele 3;

9.2.2. tegevuse ülejäänud kulud 40% ühtse määra alusel arvestatuna abikõlblikest otsestest personalikuludest vastavalt ühendmääruse § 22;

9.3. Abikõlbmatud on kõik ühendmääruse §-s 17 nimetatud kulud. Lisaks loetakse abikõlbmatuteks kuludeks hoonestatud ja hoonestamata maa, kinnisvara ja mootorsõiduki ost.

10. Toetuse maksmise tingimused ja kord

10.1. Toetuse maksmine toimub vastavalt ühendmääruse §-dele 24–26, § 27 lõike 1 punktile 1 ja § 28 lõikele 4.

10.2. Toetus makstakse välja kuludokumentide alusel punktis 9.2.1 nimetatud otseste personalikulude osas ning tegevuste ülejäänud kulud hüvitatakse 40% ulatuses vastavalt ühendmääruse §-le 22 maksetaotluse abikõlblikest otsestest personalikuludest.

10.3. Maksetaotlus esitatakse e-toetuste keskkonna kaudu vähemalt kord kvartalis, kuid mitte sagedamini kui üks kord kuus.

10.4. Lõppmakse taotlus esitatakse koos toetuse andmise tingimuste lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast toetuse andmise tingimuste ja kohustuste täitmist ning lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt.

11. Elluviija kohustused

Elluviijale kohalduvad ühendmääruse §-des 10 ja 11 sätestatud kohustused. Lisaks on elluviija kohustatud:

- 11.1** koostama järgmise eelarveaasta tegevuskava ja sellele vastava eelarve eelmisel kalendriaastal 20. novembriks. Elluviija poolt koostatud iga-aastase eelarve ja tegevuskava kinnitab rakendusasutus;
- 11.2** ellu viima tegevusi vastavalt kinnitatud aastasele tegevuskavale ja eelarvele ning kasutama toetust säästlikult;
- 11.3** esitama rakendusasutuse nõudmisel eelarve ning selle jagunemise aastate ja kulukohtade lõikes;
- 11.4** esitama aruandeid vastavalt punktis 12 sätestatule;
- 11.5** esitama rakendusüksusele järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 15 jaanuariks; esimese eelarveaasta väljamaksete prognoos tuleb esitada 15 tööpäeva jooksul TAT kinnitamisest. Juhul, kui maksetaotlus erineb rohkem, kui 25% võrra esitatud prognoosist, on elluviija kohustatud esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas.
- 11.6** teavitatama meediakanalites (trükimeedias, veebikeskkonnas, raadios, televisioonis) ja muul moel tegevusest, tegevuse elluviimisest ja tulemustest vastavalt ÜSS2021_2027 § 22 lõikes 2 nimetatud määrusele.

12. Aruandlus

- 12.1** Elluviija esitab rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu seal kehtestatud vormil toetatavate tegevuste elluviimise aasta vahearuande hiljemalt järgmise aasta 20. jaanuariks (31. detsembri seisuga) ning poolaasta vahearuande 15. augustiks (30. juuni seisuga). Vahearuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:
 - 12.1.1** punktis 3 loetletud näitaja täitmine koos sisuliste selgitustega, sh näitaja ala- või ületäitmise kohta;
 - 12.1.2** ülevaade punktis 2 loetletud tegevuste elluviimisest;
 - 12.1.3** hinnang ellu viidud tegevuste tulemuslikkusele;
 - 12.1.4** ülevaade esinenud probleemidest, riskidest ja ettevõetud abinõudest.
- 12.2** Elluviija esitab rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu toetatavate tegevuste elluviimise lõpparuande 45 päeva jooksul alates tegevuste abikõlblikkuse perioodi lõppemisest. Lõpparuandes peab lisaks vahearuandes nõutavale infole olema kajastatud ülevaade ellu viidud tegevuste mõjust punktis 1 nimetatud Noortevaldkonna arengukava 2021–2035 eesmärgi ja „Eesti 2035“ sihi saavutamisele ning puutumust omavate horisontaalsete põhimõtete edendamisele.
- 12.3** Rakendusüksus kontrollib hiljemalt 15 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande laekumisest, kas aruanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.
- 12.4** Juhul kui vahe- või lõpparuandes puudusi ei esine, kinnitab rakendusüksus aruande.
- 12.5** Puuduste esinemisel vahe- või lõpparuandes annab rakendusüksus elluviijale kuni 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning kinnitab aruande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.

- 12.6** Elluviija on kohustatud tagama rahastatavates tegevustes osalejate kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1057 lisas 1 loetletud ühiste väljund- ja tulemusnäitajate andmete kogumise, töötlemise ja rakendusüksusele esitamise vastavalt Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse §19 lõikele 3 ning Vabariigi Valitsuse määruse „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ § 10 lõike 1 punktile 5.
- 12.7** Punktis 12.6 nimetatud andmekorje kohustus kohaldub järgmisele tegevusele ja sihtrühmale: tegevus 2.1.1. üldoskusi arendavate ja tõrjutusriski ennetavate spordi- ja liikumistegevuste üle-eestilise kättesaadavuse suurendamine – 32 akadeemilist tundi ületavatel koolitustel osalevad juhendajad.
- 12.8** ESF+ tegevustes osalejate andmete kogumisel, töötlemisel ja esitamisel tuleb elluviijal ning rakendusüksusel juhinduda „Euroopa Sotsiaalfond+ tegevustes osalejate andmekorje juhendist perioodi 2021–2027 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele“.

13. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus nõutakse tagasi vastavalt ÜSS2021_2027 §-dele 28–30 ja ühendmääruse §-dele 37–39.

14. Vaiete lahendamine

- 14.1.** Rakendusüksuse toiminguga või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusüksusele vastavalt ÜSS2021_2027 § 31 lõikele 1 ja § 32 lõikele 3.
- 14.2.** Rakendusasutuse toiminguga või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusasutusele vastavalt ÜSS2021_2027 § 31 lõikele 1 ja § 32 lõikele 2.
- 14.3.** Vaie lahendatakse 30 kalendripäeva jooksul arvates vaiet lahendavale asutusele esitamisest.